

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

STORCEAC Ion XXXXX, născut la XXXXX,
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.08.2019 – 12.05.2020;

Instanța de apel: 13.06.2020 – 07.10.2020;

Instanța de recurs: 29.12.2020 – 03.02.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central, din 12 mai 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Storcean Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui Storcean Ion pe termen de probă de 2 ani.

S-a încasat de la Storcean Ion în bugetul de stat, cheltuielile de judecată suportate pentru întocmirea raportului de expertiză judiciară nr. 201930C0092 din 20.06.2019 în sumă de 4918 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Storcean Ion la 29.05.2019, aproximativ la ora 19:00, conducea automobilul de model „BMW X5” cu XXXXX, deplasându-se pe un drum secundar din XXXXX. În timpul deplasării, Storcean Ion nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, prin ce a ignorat din

imprudență cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume pct. 45. 1) conform căruia: „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: ...b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, precum și pct. 46 care prevede că: “Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă: a) copii,..;”, nu a manifestat dexteritate în conducere, deși se deplasa pe un tronson de drum cu o vizibilitate bună, în acel moment traficul nu era aglomerat, nu a ținut cont de faptul că se deplasa pe un drum de țară, de pietriș, de faptul că drumul respectiv se intersectează cu mai multe drumuri secundare și a sporit viteza de deplasare, la propunerea pasagerului XXXXX, pentru a demonstra forța unității de transport. Totodată, nu a ținut cont de faptul că în fața sa, se află o intersecție, pe perimetru căreia o persoană de statură mică, evident copil, alerga în direcția drumului pe care conducătorul auto se deplasa, nu a prevăzut situația periculoasă, nu a conștientizat obligativitatea ce-i revenea în calitate de conducător auto și nu s-a asigurat în nici un mod, a continuat deplasarea, nu a redus viteza de deplasare, iar în momentul când pietonul, care s-a dovedit a fi XXXXX, a început neregulamentar traversarea carosabilului de la stânga la dreapta relativ deplasării unității de transport, nu a putut evita impactul, tamponând pietonul cu partea lateral stângă din față, cauzându-i diverse vătămări corporale, în rezultatul cărora ultima a decedat la fața locului.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201930C0092 din 20 iunie 2019, urmare a examinării medico-legale a cadavrului XXXXX, s-a constatat că moartea minorei a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale deschise. Otoragie bilaterală. Hemoragii în țesuturile moi pericraniene la nivelul osului temporal stâng. 3 linii de fractură a osului temporal, parietal și occipital stâng cu trecere la baza craniului. Fractura bazei craniului. Hemoragii subarahnoidale și intraparenchimotoase a lobului stâng a creierului. Hemoragii subarahnoidale la baza lobului stâng a creierului. Hemoragii în ventriculii cerebrali și trunchiul cerebral. La examinarea medico-legală a cadavrului au fost depistate: Traumă cranio-cerebrală deschisă. Otoragie bilaterală. Hemoragii în țesuturile moi pericraniene la nivelul osului temporal stâng. 3 linii de fractură a osului temporal, parietal și occipital stâng cu trecere la baza craniului. Fractura bazei craniului. Hemoragii subarahnoidale și intraparenchimotoase a lobului stâng a creierului. Hemoragii subarahnoidale la baza lobului stâng a creierului. Hemoragii în ventriculii cerebrali și trunchiul cerebral. Trauma închisă a toracelui.

Fractura închisă a claviculei dreapta cu formarea de aschile osoase cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și în mușchi. Contuzia plămânului drept. Trauma închisă a abdomenului cu rupturi multiple a capsulei și parenhimei ficatului. Hemoperitoneum 800 ml.

Fractura deschisă a gambei dreapta cu formare de așchiile osoase cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și mușchii profunzi. Plagă scalpantă la nivelul fracturii a gambei dreapta. Excoriații extinse pe față, torace, abdomen, spate, regiunea lombară, membrele superioare și inferioare. Toate leziunile corporale au fost produse prin acțiunea traumatică prin mecanism de lovire și alunecare a unui obiect dur, contondent cu suprafața de interacțiune limitată, au caracter intravital, sunt caracteristice traumatismului de transport (pieton), au legătură cauzală directă cu decesul, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii mărimii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Storceac Ion, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Conform art. 90¹ Cod penal de suspendat parțial executarea pedepsei cu închisoarea: 2 ani de închisoare cu executare și 2 ani cu suspendarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat următoarele:

- instanța de fond corect a examinat cauza și a admis probele administrate în faza de urmărire penală, însă la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța nu a ținut cont de prevederile art. 61, art. 77 și art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal;

- ținând cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii incriminate inculpatului, în viziunea părții acuzării, instanța de fond urma să-i stabilească acestuia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Conform art. 90¹ Cod penal de condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoarea: 2 ani de închisoare cu executare și 2 ani cu suspendarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani;

- acuzarea la solicitarea pedepsei a ținut cont de circumstanțele atenuante, de faptul că inculpatul a suportat integral cheltuielile funerare, de poziția succesorului părții vătămate, care și actualmente menține relații calde cu inculpatul;

- consideră că stabilirea unei pedepse cu închisoare pe un termen minim prevăzut de prevederile art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu va fi atins scopul legii penale, or, a fost săvârșită o infracțiune

din domeniul transporturilor, care a dus nemijlocit la decesul unui copil de 11 ani. Mai mult decât atât, infracțiunile din domeniul respectiv dezvoltă un fenomen negativ, iar lipsa de promptitudine și reacție la comiterea a unor astfel de fapte, reduce gradul de protecție a drepturilor și libertăților persoanei, iar pentru prevenirea săvârșirii unor fapte analogice, atât de către Storceac Ion, cât și de către alte persoane este necesar ca pedeapsa penală stabilită să nu atingă cota minimă, cu aplicarea suspendării executării pedepsei, întrucât astfel nu este restabilită echitatea socială și nu se realizează scopul prevenției generale.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2020, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a hotărârii atacate.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt, just a aplicat în speță normele de procedură penală și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Privitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat normele legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Norma art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În corespundere cu prevederile art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Storceac Ion se atribuie la categoria infracțiunilor grave. Ca circumstanță ce atenuează răspunderea penală a inculpatului instanța de fond a constatat căința sinceră. Circumstanțe agravante pentru inculpat conform art. 77 Cod penal, instanța de fond nu a stabilit.

Instanța de apel a constatat că suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții. Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie

aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnatului prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de el este un incident în viața acestuia.

S-a menționat că este inoportun de a fi aplicată față de inculpat o pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și conform art. 90¹ Cod penal de condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoarea: 2 ani de închisoare cu executare și 2 ani cu suspendarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, așa cum a pledat acuzatorul de stat. Din considerentul că, deși, în urma acțiunilor inculpatului a decedat o persoană, la caz, este necesar de remarcat inclusiv faptul că infracțiunea a fost comisă din imprudență.

Subsecvent, s-a reținut că Storceac Ion se caracterizează pozitiv, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află (*f.d. 84*). Mai mult decât atât, succesorul părții vătămate, XXXXX nu are nici o pretenție față de inculpat și cu apelul declarat de procuror împotriva sentinței nu este de acord, din motiv că l-a iertat pe inculpat, sunt rude și s-au împăcat. Cu referire la prejudiciul suportat în legătură cu cheltuielile funerare și prejudiciul moral a menționat că au fost recuperate, iar în continuare inculpatul ajută financiar familia victimei. Or, prin privarea de libertate a inculpatului, acesta în continuare nu va putea ajuta financiar familia victimei.

Astfel, instanța de apel a statuat că pedeapsa stabilită de către instanța de fond cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivare recurentul a indicat că:

- procurorul a solicitat înăsprirea pedepsei penale, însă instanța de apel a respins și nu s-a pronunțat în nici un fel asupra acestui argument, optând doar pentru justificarea soluției instanței de fond în partea individualizării modalității de executare a pedepsei care nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită, impactul social al ei și consecința survenită în rezultatul infracțiunii-decesul unei persoane minore;

- instanța de apel la individualizarea modalității de executare de către inculpat a pedepsei sub formă de închisoare, a ținut seama de circumstanțele atenuante pe care instanța de fond le-a pus eronat, la baza individualizării pedepsei penale și a

modalității de executare a acestei pedepsei, fără a repara eroarea admisă de către instanța de fond;

- instanța de fond a ignorat prevederile art. 72 alin. (2) Cod penal din conținutul căruia se deprinde că în penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni săvârșite din imprudență. Astfel, instanța de apel nu a intervenit în corectarea erorii în sentință, indiferent de faptul dacă eroarea nu a fost reclamată de către apelant sau sesizată verbal de către părțile în proces în timpul dezbaterilor judiciare și a tolerat neîntemeiat greșeala admisă de către instanța de fond;

- s-a depistat în textul dispozitivului sentinței că, instanța de fond a suspendat executarea de către inculpat a pedepsei închisorii în temeiul prevederilor art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 1 an. Noțiunea termenul de probă se utilizează doar în cazurile militarilor.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Cod de procedură penală, menționând că prin decizie inculpatului i-a fost menținută o pedeapsă prea blândă raportată la fapta comisă de acesta, a fost aplicată pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, instanțele de fond nemotivându-și suficient hotărârile în acest aspect. Mai concret, din sistematizarea alegațiilor expuse de recurent se conchide că critica primordială a acestuia vizează dezacordul cu aplicarea art. 90 Cod penal față de inculpat.

Verificând actele cauzei raportate la criticile avansate, instanța de recurs le consideră vădit nefondate, menținând *ad integrum* statuările din decizia instanței de apel în partea ce ține de chestiunea individualizării pedepsei realizate în privința

inculpatului pentru comiterea de acesta a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

La individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în speță, instanțele de fond au pus accentul și pe personalitatea inculpatului, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului. Inculpatul a comis infracțiuni care conform art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, este angajat, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru.

În conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatului, instanțele au reținut căința sinceră, lipsa circumstanțe agravante, prevăzute de art. 77 Cod penal.

Colegiul penal susține integral argumentele expuse supra de instanța de apel, raliindu-se la părerea că în privința inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa închisorii în limitele speciale prevăzute de sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de 2 ani închisoare și cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru o perioadă de probațiune de 2 ani în temeiul art. 90 Cod penal.

Supunând analizei subsidiare actele cauzei, Colegiul constată că eroarea de drept semnalată de recurent și stipulată în pct. 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în speță, cu certitudine nu a fost admisă de instanța de apel. La trasarea acestei concluzii, instanța de recurs are ca bază argumentele temeinice și pertinente expuse în textul deciziei recurate, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt din dosar și se mențin în vigoare până în prezent.

Potrivit deciziei instanței de apel, la determinarea modului de executare a pedepsei s-a ținut seama de faptul că inculpatul a recunoscut fapta incriminată prin rechizitoriu și vinovăția sa de comiterea acesteia, s-a căit sincer, a comis o infracțiune gravă, conform art. 16 Cod penal, are loc de muncă, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru. Anume datorită circumstanțelor expuse supra, instanța de apel a statuat asupra aplicării pedepsei închisorii în privința lui Storceac Ion cu suspendarea condiționată a executării acesteia, orientată spre limita minimă specială prevăzută de sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, coroborată cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, or conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod.*

Colegiul menționează că prevederile legale în această privință au fost respectate, iar criticile formulate de recurent în recurs sunt identice cu cele indicate în apel și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 5, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele de fond, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, ținând cont de pericolul social al faptei comise, luând în considerație circumstanțele atenuante: căința sinceră, recunoașterea vinovăției, corect au conchis că scopul legii penale la caz poate fi atins și fără izolarea acestuia de societate.

Referitor la argumentul invocat de recurent privind aplicarea greșită a prevederile art. 72 alin. (2) Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare în penitenciarul de tip semideschis, și depistarea în textul dispozitivului sentinței a suspendării executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani, Colegiul le consideră nefondate, or, nu au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, iar potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs nu pot fi invocate acele temeuri care nu au fost indicate și în apel. De astfel, cele relatate constituie niște erori mecanice de text care nu sunt capabile să răstoarne soluția.

Cele consemnate supra, evidențiază o dată în plus că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor cauzei, înlăturând justificat și prin argumente temeinice alegațiile procurorului privitor la intervenția în modalitatea de executare a pedepsei stabilite de prima instanță.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că motivarea pe care instanța de apel a formulat-o o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere și cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37) a hotărârii în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, a indicat că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale, fapt ce determină inutilitatea expunerii lor repetate în prezenta decizie.

Având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticile din cererea de recurs înaintată de procuror nu și-a găsit confirmarea.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe STORCEAC Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion